

Sygn. akt VI U 2149/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 maja 2014 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszcy VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Ewa Milczarek

Protokolant – sekr. sądowy Sylwia Sawicka

po rozpoznaniu w dniu 27 maja 2014 r. w Bydgoszcy

na rozprawie

odwołania: A. K.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w B.

z dnia 14 maja 2013 r., znak: (...)

w sprawie: A. K.

przeciwko: Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w B.

o rentę

- 1) zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu A. K. prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy od dnia (...)r.,
- 2) stwierdza, że organ rentowy ponosi odpowiedzialność za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

Na oryginale właściwy podpis.

Sygn. akt VI U 2149/13

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 14 maja 2013 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. odmówił przyznania ubezpieczonemu A. K. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, na podstawie przepisu art. 57 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z FUS (Dz. U. z 2009 roku nr 153, poz. 1227)

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, iż orzeczeniem Komisji Lekarskiej ZUS ubezpieczony został uznany za osobę zdolną do wykonywania pracy zarobkowej.

Odwołanie od powyższej decyzji złożył ubezpieczony, który wniósł o przyznanie mu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

W uzasadnieniu odwołania ubezpieczony wskazał, iż aktualny stan jego zdrowia nie pozwala na podjęcie pracy zarobkowej.

W odpowiedzi na odwołanie ubezpieczonego, organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując argumentację zawartą w zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

Ubezpieczony A. K. ukończył szkołę specjalną zawodową w zawodzie elektromontera, ostatnio zatrudniony jako pracownik gospodarczy w dniu 8 marca 2013 roku złożył wniosek o ustalenie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Ubezpieczony posiada wymagany okres ubezpieczenia. W okresie od dnia 24 stycznia 2012 roku do dnia 15 marca 2012 roku uprawniony był do zasiłku chorobowego.

Pozwany organ rentowy poddał go badaniu przez lekarza orzecznika i komisję lekarskiej ZUS, które w wydanych orzeczeniach uznały ubezpieczonego za osobę zdolną do pracy.

-okoliczności bezsporne

W celu zweryfikowania powyższych orzeczeń Sąd powołał biegłych lekarzy sądowych z zakresu następujących specjalności: psychiatry, psychologa, specjalisty medycyny pracy.

Biegli lekarze sądowi w wydanej opinii w dniu

rozpoznali u ubezpieczonego następujące schorzenia:

- zaburzenia nastroju,

-upośledzenie umysłowe w stopniu lekkim.

W ocenie biegłych lekarzy sądowych, na podstawie przeprowadzonego badania, przebieg występujących u ubezpieczonego zaburzeń ma charakter przewlekły, w czasie ulegało natomiast zmianie nasilenie poszczególnych objawów. Główną przyczyną niezdolności są występujące u ubezpieczonego zaburzenia nastroju, które powodują stopniowo narastającą dezadaptację zawodową. Obecnie ubezpieczony przejawia zaburzenia w sferze afektywno behawioralnej. U badanego występują zaburzenia nastroju z chwiejnością i drażliwością. Powodują one trudności w organizowaniu codziennego toku zajęć, w zakresie współpracy, motywacji oraz wykonywaniu i wydajności pracy. Po przeprowadzeniu badań dla celów sądowych biegli uwzględniając ograniczenia wynikające z przebiegu procesu chorobowego dokonali odmiennej kwalifikacji w zakresie ustalenia zdolności zatrudnienia. Występujące u badanego od okresu dorastania objawy miały znaczący wpływ na jego codzienną aktywność i funkcjonowanie w środowisku oraz relacje społeczne. Dodatkowe problemy natury psychicznej występujące u badanego wymagają dalszej diagnostyki różnicowej ale już teraz mogą mieć istotny wpływ na jego funkcjonowanie społeczne. Występujący u badanego deficyt funkcji poznawczych oraz zaburzenia współwystępujące spowodowały niepowodzenie w osiągnięciu oczekiwanego poziomu kompetencji społecznych i w znacznym stopniu ograniczają społeczne dostosowanie zawodowe ubezpieczonego. Ubezpieczony, zdaniem biegłych jest częściowo niezdolny do pracy okresowo do grudnia 2014 roku od dnia złożenia wniosku o rentę.

Wobec powyższego, biegli nie podzielili orzeczenia wydanego przez lekarza orzecznika i komisję lekarską ZUS, podstawą wydanej opinii była ta sama dokumentacja medyczna, jaką dysponował pozwany organ rentowy w toku prowadzonego postępowania orzeczniczego.

-dowód; opinia biegłych k. 26-27 akt sądowych

Po zapoznaniu się z opinią wydaną przez biegłych, pozwany organ rentowy wniósł do niej zastrzeżenia, w których wskazał, iż nie można zgodzić się z tym, że badany utracił zdolność do pracy skoro jest czynny zawodowo na stanowisku sprzątacza a wcześniej pracownika gospodarczego, są to stanowiska pracy niewymagające kwalifikacji. Badany kształcił się w szkolnictwie specjalnym i nie posiadał nigdy pełnych zdolności do pracy. Przyznanie umiarkowanego stopnia niepełnosprawności ma pomagać badanemu w pełnieniu ról społecznych ale również odnaleźć się na rynku

pracy zgodnie ze swoimi możliwościami psycho- fizycznymi w (...). Badany nie był zdolny do pracy na ogólnym rynku pracy, tylko w warunkach pracy chronionej, którą nadal kontynuuje, a stopień nasilenia zmian psychicznych pozwala mu na to. Wobec powyższego, pozwany wniósł o przekazanie zastrzeżeń biegłym, lub oddalenie odwołania.

W opinii uzupełniającej wydanej w związku z zastrzeżeniami organu rentowego, biegli w całości podtrzymali wcześniej wydaną opinię, nadto wskazali, iż u ubezpieczonego, mimo systematycznego leczenia nastąpiło pogorszenie funkcjonowania, obniżony poziom funkcjonowania intelektualnego jest tylko jednym z aspektów upośledzenia umysłowego. Konieczna jest także ocena umiejętności społecznych i adaptacyjnych, a także dokładna ocena możliwości edukacyjnych i zawodowych, zawsze należy uwzględnić zaburzenia współwystępujące. Ubezpieczony zdaniem biegłych nie jest zdolny do regularnego wykonywania zatrudnienia w celu osiągnięcia wynagrodzenia, obecnie praca może być jedynie traktowana wyłącznie jako forma rehabilitacji społeczno- gospodarczej.

-dowód: opinia uzupełniająca k. 44 akt sądowych

Po zapoznaniu się z wydaną przez biegłych opinią uzupełniającą, pozwany ponownie zgłosił do niej zastrzeżenia, w których wskazał, iż ubezpieczony pracował w różnych zawodach, obecnie pracuje jako sprzątac, nie był hospitalizowany psychiatrycznie, nie przyjmuje leków psychiatrycznych, zatem jest zdolny do pracy, którą wykonuje. Wobec powyższego, organ rentowy wniósł o powołanie dowodu z opinii kolejnego zespołu biegłych, bądź oddalenie odwołania.

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 57 ust. 1 i 2 ustawy przytoczonej na wstępie – renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) jest niezdolny do pracy,
- 2) ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy,
- 3) niezdolność do pracy powstała w okresach wskazanych w ustawie, albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów.

Przepisu ust. 1 pkt 3 nie stosuje się do ubezpieczonego, który udowodnił okres składkowy i nieskładkowy wynoszący, co najmniej 20 lat dla kobiety lub 25 lat dla mężczyzny oraz jest całkowicie niezdolny do pracy. Przy czym w myśl art. 12 wspomnianej wyżej ustawy – niezdolną do pracy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu.

Warunek posiadania wymaganego okresu składkowego i nieskładkowego w myśl art. 57 ust. 1 pkt.2 uważa się za spełniony, gdy ubezpieczony osiągnął okres składkowy i nieskładkowy wynoszący łącznie między innymi pięć lat, jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 30 lat. Pięcioletni okres winien przypadać w ciągu ostatniego dziesięciolecia przed zgłoszeniem wniosku o rentę lub przed dniem powstania niezdolności do pracy, do tego dziesięcioletniego okresu nie wlicza się okresów pobierania renty z tytułu niezdolności do pracy, renty szkoleniowej lub renty rodzinnej.(art. 58 ust. 1 i 2 w/w ustawy)

Całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiejkolwiek pracy, a częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji.(art.12 w/w ustawy) Oceniając stopień niezdolności do pracy należy, w myśl art. 13 wymienianej ustawy, uwzględnić stopień naruszenia sprawności organizmu, możliwość przywrócenia niezbędnej sprawności w drodze leczenia, możliwość wykonywania dotychczasowej pracy lub podjęcia innej oraz celowość przekwalifikowania zawodowego biorąc pod uwagę rodzaj i charakter dotychczas wykonywanej pracy, poziom wykształcenia, wiek i predyspozycje psychofizyczne.

W przedmiotowej sprawie, Sąd uwzględnił wydaną opinię przez biegłych i uznał ją za wyczerpującą, poddającą wszechstronnej analizie stan zdrowia ubezpieczonego w odniesieniu do jego możliwości zawodowych.

Opinia biegłych została szczegółowo uzasadniona, a ponadto wnioski w nich zawarte nie nasuwały wątpliwości, co do ich trafności, zatem brak było podstaw do dalszego prowadzenia postępowania dowodowego, w tym przeprowadzenia dowodu z kolejnej opinii uzupełniającej biegłych. Biegli są doświadczonymi specjalistami z tych dziedzin medycyny, które odpowiadały schorzeniom ubezpieczonego. Opinię wydali po zapoznaniu się z wszystkimi dokumentami leczenia przedłożonymi przez ubezpieczonego. Stanowisko swoje fachowo, logicznie i wyczerpująco uzasadnili, zatem brak było podstaw do prowadzenia dalszego postępowania dowodowego, w tym przeprowadzenia dowodu z opinii kolejnego zespołu biegłych.

Sąd nie podzielił zastrzeżeń sformułowanych przez organ rentowy do opinii wydanej przez biegłych. Biegli zarówno w opinii głównej i uzupełniającej jednoznacznie wskazali, iż w przypadku odwołującego z powodu występujących schorzeń psychiatrycznych, praca może być traktowana jedynie jako forma rehabilitacji społecznej, nie bez znaczenia jest także przyznany ubezpieczonemu umiarkowany stopień niepełnosprawności, który także musi być brany pod uwagę przy ocenie możliwości wykonywania przez ubezpieczonego zatrudnienia. W ocenie Sądu Okręgowego, okoliczność, iż ubezpieczony do tej pory był zatrudniony w warunkach pracy chronionej przy wykonywaniu stosunkowo prostych prac takich jak sprzątanie, czy prace gospodarcze nie podważa wniosków wynikających z opinii wydanej przez biegłych, skoro odwołujący jak wynika z opinii wydanej przez biegłych nie radzi sobie z wykonywaniem i tych prostych czynności z uwagi na aktualny stopień nasilenia występujących u niego schorzeń, zatem należy uznać, że ubezpieczony jest aktualnie okresowo, częściowo niezdolny do pracy zarówno w wyuczonym zawodzie elektromontera (w którym przecież nigdy nie pracował) jak i do pracy na ostatnio zajmowanym stanowisku- tj. stanowisku sprzątacza.

W tej sytuacji Sąd, w oparciu o zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, w tym zwłaszcza opinię biegłych sądowych uznał, że odwołanie powoda zasługuje na uwzględnienie i zgodnie z art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję przyznając ubezpieczonemu prawo do świadczenia rentowego.

W pkt 2 wyroku Sąd Okręgowy zgodnie z przepisem art. 118 ust. 1a ustawy emerytalno- rentowej FUS z urzędu orzekł w przedmiocie odpowiedzialności organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

Zdaniem Sądu Okręgowego, w okolicznościach przedmiotowej sprawy wystąpiły podstawy do stwierdzenia odpowiedzialności organu rentowego, bowiem dowody zaprezentowane w trakcie postępowania sądowego były tożsame z dowodami, którymi dysponował pozwany organ rentowy w trakcie prowadzonego postępowania orzeczniczego. Oznacza to, że przyczyną, dla której ubezpieczony uzyskał prawo do żadanego świadczenia dopiero w następstwie postępowania sądowego nie były dowody, do których organ rentowy nie mógłby się wcześniej ustosunkować a jedynie sama odmienna ocena stanu jego zdrowia dokonana przez biegłych sądowych, wobec czego wystąpiły podstawy do stwierdzenia odpowiedzialności pozwanego organu rentowego za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji.

SSO Ewa Milczarek